

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE

privind regimul deținerii și utilizării armamentului din dotare și operațiunile cu arme și muniții în sistemul administrației penitenciare

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

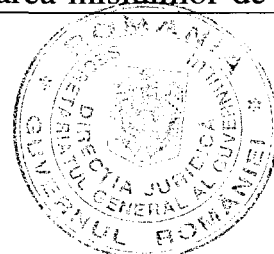
1. Descrierea situației actuale

Legea nr. 295/2004 privind regimul armelor și munițiilor, republicată, prevede la art. 67 alin. (1) categoriile de persoane juridice care pot procura, deține și folosi arme și muniții, acestea fiind instituțiile publice cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale, care sunt autorizate să procure, să înstrăineze, să dețină și să folosească arme letale și arme neletale, precum și muniția corespunzătoare, pentru înarmarea personalului propriu, în condițiile stabilite prin legi speciale.

De asemenea, potrivit art. 41 din același act normativ, condițiile în care persoanele care îndeplinesc o funcție ce implică exercițiul autorității publice pot purta și folosi arme letale, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, se stabilesc prin legile speciale care reglementează atribuțiile acestora.

Astfel, potrivit art. 2 alin. (1) din Legea nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor, republicată, Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate fac parte din instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională ale statului.

Conform art. 3 din același act normativ, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, funcționarul public cu statut special este investit cu exercițiul autorității publice, în limitele competențelor stabilite prin lege. În executarea misiunilor de

pază, escortare și supraveghere a persoanelor private de libertate, precum și în alte situații temeinic justificate, funcționarul public cu statut special din sistemul administrației penitenciare poate folosi, în condițiile legii, tehnica, mijloacele și armamentul din dotare. Autoritatea funcției nu poate fi exercitată în interes personal.

Conform art. 36 din textul menționat, printre drepturile funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare se numără și portul armamentului din dotare sau achiziționat personal, în condițiile legii.

La nivel național, mai multe instituții din sistemului de apărare, ordine publică și siguranță națională au elaborat deja, în contextul dispozițiilor Legii nr. 295/2004, prin legi speciale, norme privind deținerea, portul, utilizarea și operațiunile cu arme, muniții și dispozitive aferente, astfel:

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 351 din 29 iunie 2001, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea poliției locale nr. 155/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 339 din 8 mai 2014, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 122/2011 privind regimul armelor, dispozitivelor militare și munițiilor deținute de Ministerul Apărării Naționale și de forțele armate străine pe teritoriul României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 426 din 17 iunie 2011.

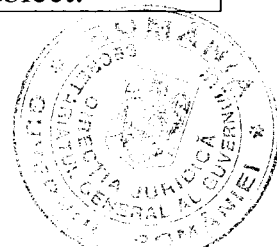
Este necesară remedierea deficiențelor cadrului legislativ în materia uzului de armă, semnalate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin hotărârile Soare și alții c. României, definitivă la 22.05.2011 și Gheorghe Cobzaru c. României, definitivă la 25.09.2013. În aceste cauze, Curtea a reținut că legislația română nu conținea nicio dispoziție care să reglementeze uzul de armă în cadrul operațiunilor poliției, cu excepția obligației de somație și nu cuprindea nicio recomandare privind pregătirea și controlul operațiunilor respective. Curtea a arătat că absența regulilor clare în această materie poate explica reacția polițiștilor implicați în cele două cazuri, care au acționat autonom, luând inițiative nechibzuite, ceea ce probabil nu s-ar fi întâmplat dacă ar fi beneficiat de

	formare și instrucțiuni adecvate. Potrivit Curții, cadrul juridic național care reglementează operațiunile de arestare trebuie să subordoneze recurgerea la uzul armelor de foc unei aprecieri minuțioase a situației și, mai ales, unei evaluări a naturii infracțiunii comise de fugar și a pericolului pe care acesta îl reprezintă.
2. Schimbări preconizate	Pentru asigurarea implementării în sistemul administrației penitenciare a prevederilor Legii nr. 295/2004, se propun norme care au ca obiect prioritar reglementarea procedurilor necesare deținerii și utilizării armamentului din dotare și operațiunile cu arme și muniții în sistemul administrației penitenciare de către structurile Administrației Naționale a Penitenciarelor și unitățile subordonate, astfel încât să nu fie prejudiciate siguranța persoanelor private de libertate și a altor persoane. În egală măsură, se urmărește asigurarea exercitării efective a dreptului de deținere și folosire a armelor de către funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare potrivit atribuțiilor acestora și misiunilor de îndeplinit. Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate pot efectua următoarele operațiuni cu arme, dispozitive militare și muniții: a) achiziționare; b) reparare; c) transport; d) depozitare; e) înstrăinare; f) casare. Procedurile de efectuare a operațiunilor și normele specifice privind evidența, portul, folosirea și controlul stării tehnice a armelor, dispozitivelor militare și munițiilor se reglementează prin <i>ordin al ministrului justiției</i>. Folosirea armelor și dispozitivelor militare, pentru instruire, de către funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, este permisă doar în poligoanele special destinate, omologate și autorizate în acest scop. Uzul de armă este definit ca fiind executarea tragerii cu o armă. Uzul de armă se face în mod gradual și proporțional, în

	raport de circumstanțe, după somația prealabilă, atunci când timpul permite, cu acordarea timpului necesar pentru încetarea acțiunilor și pentru executarea dispozițiilor funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, dacă nu s-au putut folosi alternative eficiente și mai puțin vătămătoare. Uzul de armă nu trebuie să depășească nevoile reale pentru împiedicarea unui act ostil sau neutralizarea agresorilor în acțiunile îndreptate împotriva funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, a personalului cu care se execută misiuni în cooperare și a persoanelor private de libertate ori împotriva locurilor de deținere sau a mijloacelor de transport aparținând acestora. Uzul de armă este folosit numai ca ultimă alternativă, textul proiectului fiind realizat cu respectarea standardelor Convenției Europene a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și a jurisprudenței dezvoltate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Prin efectuarea somației legale se asigură identificarea autorității publice care face uz de armă în exercitarea atribuțiilor de serviciu, în scopul evitării periclitării vieții, integrității corporale sau a bunurilor persoanelor. Sunt prevăzute distinct situațiile când se execută tragere cu arme letale și cu arme neletale, atât cu somație cât și fără somație. De asemenea sunt enumerate cazurile în care se evită uzul de armă și situațiile în care se interzice uzul de armă, în mod distinct pentru arme letale și neletale. Proiectul stabilește în sarcina funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, obligația de a acorda primul ajutor persoanelor rănite și de a informa, pe cale ierarhică, de îndată ce situația permite. În caz de vătămare corporală sau deces survenite ca urmare a uzului de armă, conducătorii unităților vor informa procurorul, conform competențelor.
Secțiunea a 3-a Impactul socio - economic al proiectului de act normativ	
1.Impactul	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

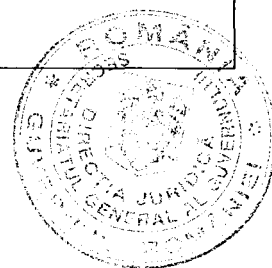
macroeconomic	
2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Nu este cazul

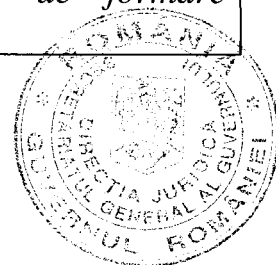
- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare plus/minus, din care: a) buget de stat: b) bugete locale: i) impozit pe profit. c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta i) cheltuieli de personal; ii) bunuri și servicii. b) bugete locale: i) cheltuieli de personal; ii) bunuri și servicii. c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						

i) cheltuieli de personal; ii) bunuri și servicii.						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat; b) bugete locale.						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Nu este cazul					

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

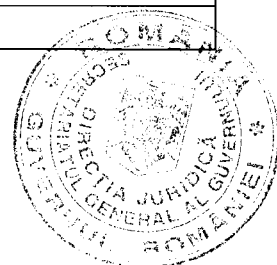
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	b) Potrivit dispozițiilor art. 5 alin.(2), art. 8 alin.(4), art. 18 alin.(2) și art. 20, vor fi stabilite prin ordin al ministrului justiției: - <i>procedurile de efectuare a operațiunilor prevăzute la art. 5 alin. (1) și normele specifice privind evidența, portul, folosirea, și controlul stării tehnice a armelor, dispozitivelor militare și munițiilor</i> - <i>pregătirile prealabile și stabilirea controlului operațiunilor desfășurate, prevăzute la art. 8 alin.(3),</i> - <i>organizarea și desfășurarea sesiunilor de formare profesională prevăzute la art. 18 alin. (1)</i>
---	--

	- deținerea de arme letale sau neletale aparținând unității de către funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Justiției, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul
3. Consultările organizate	Nu este cazul

cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	
4. Consultările desfășurate în cadrul comisiilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul prezentului act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 581/2015.
6. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Justiției, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul
3. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare a proiectului de act normativ

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații	Nu este cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM - MINISTRU
VICTOR - VIOREL PONTA

